

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

**Název vzdělávacího programu: Studentský parlament jako nástroj
pro rozvoj kompetencí pro demokratickou kulturu**

Číslo vzdělávacího programu: VP5

Forma dokumentu: pracovní listy – řešení

Zpracoval: PaedDr. Eva Kolářková

Toto dílo „Studentský parlament jako nástroj pro rozvoj kompetencí pro demokratickou kulturu – pracovní listy, řešení“ je licencováno pod licencí Creative Commons [BY-SA]. Licenční podmínky navštivte na adrese <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>.

Pracovní list č. 1 Pojmy (Politická a občanská gramotnost)

Úkol: Utvoř správné dvojice.

1.	demokracie	A	člověk žijící ve společnosti
2.	etika	B	Forma politického zřízení, která umožňuje občanům účastnit se správy a řízení státu. Založena na principu podřízení menšiny většině a uznání svobody a rovnosti občanů.
3.	humanismus	C	Soubor hodnot, norem a vzorů chování, podle kterých člověk jedná v souladu se svým svědomím.
4.	rovnoprávnost	D	nauka o mravnosti
5.	pluralismus	E	Každý bez ohledu na věk, pohlaví, vyznání, národnost má nárok na stejná práva. To je základem svobody, spravedlnosti a míru ve světě.
6.	morálka	F	schopnost člověka ochotně se zasadit o práva ostatních
7.	mravnost	G	Předpokládá cit pro sounáležitost, harmonii a pohodu jednotlivců i komunit. Je to neustálá snaha o zlepšování kvality života ve společnosti tím, že aktivně odstraňujeme příčiny nesouladu.
8.	solidarita	H	myšlenkový směr zaměřený na člověka a lidstvo
9.	sociální soudružnost	I	Soubor představ sdílených v určité společnosti o tom, jaké chování a smýšlení je dobré.
10.	občan	J	Je to postoj či názor, který dává přednost mnohosti a rozmanitosti před jednotným a shodným.

Tabulka pro zápis správných dvojic:

číslo	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
písmeno	B	D	H	E	J	C	I	F	G	A

Pracovní list č. 2 Pojmy (Politická a občanská gramotnost)

Úkol: *Doplň názvy pojmů.*

Vyber z následující nabídky: koalice, menšinová vláda, populismus, opozice, národ, národní příslušnost, stát, národnostní menšiny, státní občanství, participace

Situace, kdy vládnoucí strana nebo koalice nedisponuje většinou křesel v parlamentu. Nemá tedy při hlasování o předložených návrzích převahu. Spoléhá se na podporu opozičních stran.	menšinová vláda
Společenství lidí mající společný jazyk, stejné národní tradice, kulturu a historii.	národ
Příslušnost k určitému národu. Člověk ji může získat narozením, přijetím určitého životního stylu a přiznáním státního občanství	národní příslušnost
Společenství občanů, kteří žijí na území určitého státu a od většiny ostatních obyvatel se odlišují etnickým původem, jazykem, kulturou a tradicemi.	národnostní menšina
Politické strany, které se nepodílejí na vládě. Plní důležitou funkci kontroly a kritiky vlády, v případě potřeby jsou připraveny vládu nahradit.	opozice
Sdílení něčeho, účast nebo podílení se na něčem. Je žádoucí a pro společnost velmi přínosné, aby měli lidé možnost podílet se na věcech veřejných, aby se podíleli na procesu rozhodování, řízení i správy.	participace
Snaha politiků oslovit běžného člověka, který se domnívá, že vládnoucí skupina přehlíží jeho zájmy. Prosazují rychlá a líbivá, ale těžko uskutečnitelná řešení. Chápu lid jako jeden celek a staví jej do opozice k elitám. Stylizují se do role obhájců zájmu lidu, kritizují vládnoucí elitu.	populismus
Spojení dvou a více politických stran s podobným programem. Je nutná při sestavování stabilní vlády.	koalice
Forma organizace lidské společnosti vyznačující se sdružením obyvatel určitého území v právní celek. Plní dvě základní funkce: vnitřní (zajišťuje bezpečnost, respektování právního řádu, stanovuje podmínky chodu ekonomiky, pečuje o občany po stránce sociální a kulturní) a vnější (reguluje zahraniční obchod, zajišťuje vztahy s dalšími státy a zapojuje se do boje za mezinárodní bezpečnost).	stát
Právní svazek mezi občanem a státem. Stát poskytuje občanovi plnou ochranu uvnitř státu a v rámci mezinárodních smluv i vně území. Občanovi z tohoto svazku plynou nejen práva, ale samozřejmě i povinnosti, to znamená, že musí dodržovat zákony, platit daně apod.	státní občanství

Pracovní list č. 3 Pojmy (Politická a občanská gramotnost)

Úkol: Vylušti doplňovačku.

1. sdílení něčeho, účast nebo podílení se na něčem
2. schopnost člověka ochotně se zasadit o práva ostatních; soudržnost, pospolitost
3. společenství lidí mající společný jazyk, stejné národní tradice, kulturu a historii
4. soubor hodnot, norem a vzorů chování, podle kterých člověk jedná v souladu se svým svědomím
5. spojení dvou a více politických stran s podobným programem
6. soubor představ sdílených v určité společnosti o tom, jaké chování a smýšlení je dobré
7. společenství občanů, kteří žijí na území určitého státu a od většiny ostatních obyvatel se odlišují etnickým původem, jazykem, kulturou a tradicemi
8. člověk žijící ve společnosti
9. forma organizace lidské společnosti vyznačující se sdružením obyvatel určitého území v právní celek

1.	P	A	R	T	I	C	I	P	A	C	E								
2.			S	O	L	I	D	A	R	I	T	A							
3.					N	Á	R	O	D										
4.			M	O	R	Á	L	K	A										
5.					K	O	A	L	I	C	E								
6.							M	R	A	V	N	O	S	T					
7.						M	E	N	Š	I	N	Y							
8.			O	B	Č	A	N												
9.						S	T	Á	T										

Pracovní list č. 4 Politika a politické strany (Politická a občanská gramotnost)

Úkol: Najdi v osmisměrce 10 slov a slovních spojení vztahujících se k tématu. Nalezené pojmy vysvětli.

Nalezená slova a slovní spojení: pravice, konzervatismus, levice, liberalismus, politické hnutí, politika, ideologie, sociální demokracie, politická strana, věc veřejná

O	N	U	M	Ó	P	R	A	V	I	C	E	P	O	M	Ř	I	M
V	E	K	O	N	Z	E	R	V	A	T	I	S	M	U	S	U	B
T	O	L	E	Š	N	U	V	R	Á	L	E	V	I	C	E	K	I
D	U	Ž	L	I	B	E	R	A	L	I	S	M	U	S	R	U	L
M	Á	P	O	L	I	T	I	C	K	É	H	N	U	T	Í	Í	J
Z	O	F	K	Ě	B	Í	P	O	L	I	T	I	K	A	F	X	L
W	O	G	Č	I	D	E	O	L	O	G	I	E	P	Á	J	Ě	M
S	O	C	I	Á	L	N	Í	D	E	M	O	K	R	A	C	I	E
U	S	P	O	L	I	T	I	C	K	Á	S	T	R	A	N	A	J
Š	I	M	Ý	Z	Ě	K	V	Ě	C	V	E	Ř	E	J	N	Á	M

Pracovní list č. 5 Pojmy (Politická a občanská gramotnost)

Úkol: Vylušti rébusy.

1. TÁST	STÁT
2. DÁRNO	NÁROD
3. BOČAN	OBČAN
4. ŠEMNINY	MENŠINY
5. ZOPIECO	OPOZICE
6. LACIEKO	KOALICE
7. DÁVAL	VLÁDA
8. TRIPACEPACI	PARTICIPACE

Nápověda (Použij jen v případě nejvyšší nouze!):

1. Forma organizace lidské společnosti.
2. Společenství lidí mající společný jazyk, tradice, kulturu.
3. Člověk žijící ve společnosti.
4. Společenství občanů určitého státu odlišujících se od většiny původem, jazykem, kulturou.
5. Politické strany nepodílející se na vládě.
6. Povolební spojení dvou a více stran.
7. Nejvyšší orgán výkonné moci.
8. Účast nebo podílení se na něčem.

Pracovní list č. 6 Úvod k problematice studentského parlamentu (Pojem a cíle studentského parlamentu)

Úkol: Vyřeš úkoly týkající se problematiky studentského parlamentu.

1. Vylušti rébusy a doplň ve správném tvaru do textu.

PROCELÁPUS **SPOLUPRÁCE**

KAMIL **KLIMA**

PLATENMAR **PARLAMENT**

MONIKAKECU **KOMUNIKACE**

Studentský **parlament** umožňuje žákům aktivně se zapojit do života školy. Je prostředkem pro přenos informací mezi všemi třídami, napomáhá **spolupráci** mezi jednotlivými ročníky. Jeho prostřednictvím se zlepšuje vzájemná **komunikace** mezi spolužáky ve třídě, učiteli a ostatními zaměstnanci školy. Studentský **parlament** předkládá podněty, návrhy a otázky vedení školy a učitelům. Vzájemnou **spoluprací** se snaží o optimální řešení problémů ve škole. **Parlament** přispívá k vytvoření pozitivního **klimatu** školy.

2. Napiš tři cíle studentského parlamentu.

- zlepšení vzájemné spolupráce mezi spolužáky a učiteli
- aktivní zapojení do dění ve škole
- podpora informovanosti napříč školou

Pracovní list č. 7 Propagace, spolupráce, komunikace (Příklady možné spolupráce)

Úkol:

1. Doplně do textu následující slova.

dobrovolníků / festival / humanismus / chudoby / organizace / porušování / projektů / volby / svobodu / dějinami

Člověk v tísni – nevládní nezisková **organizace** vycházející z myšlenek **humanismu**, svobody, rovnosti a solidarity. Lidskou důstojnost a **svobodu** považují za základní hodnoty. Společnost vznikla v roce 1992 a jejím ředitelem je od svého vzniku Šimon Pánek. Jsou součástí občanské společnosti. Jejich činnost vychází z osobní iniciativy a aktivity stovek zaměstnanců a **dobrovolníků**, kteří pracují nejen v České republice, ale i v dalších zemích světa. Aktivně se věnují vzdělání a osvětě, konkrétně problematice **chudoby**, rozvojové spolupráce, migrace nebo **porušování** lidských práv. Vytvářejí vzdělávací a informační programy. Na školách se již zabydlely projekty Jeden svět – **festival** dokumentárních filmů o lidských právech, Studentské **volby** – umožňují středoškolákům vyzkoušet si volby „nanečisto“, Příběhy bezpráví – seznamuje žáky s československými **dějiny**, Hledá se LEADr. – hledá budoucí lídry občanské společnosti a mnoho dalších zajímavých **projektů**, které jsou pro mladé lidi neuvěřitelným zdrojem nových poznatků a zkušeností.

2. Vypiš konkrétní projekty, o kterých se v článku píše.

- Jeden svět
- Studentské volby
- Příběhy bezpráví
- Hledá se LEADr.

3. Na níže uvedených webových stránkách zjisti, čím se zabývá společnost Člověk v tísni.

<https://www.clovekvtisni.cz/>

- humanitární a rozvojová pomoc
- vzdělání a osvěta
- lidská práva
- sociální práce v ČR
- migrace
- publikační činnost

Pracovní list č. 8 Příklady spolupráce (Propagace, spolupráce, komunikace)

Úkol: Doplně slova do textu a odpověz na otázky.

samostatné / občanům / zastupitelstvo / 4 roky / velikosti / městský úřad / státní správu / starosta / zasedání / 3 měsíce / veřejná / projednávaným / spolky / magistrát / hospodaření

Obecní úřad – je orgánem obce. Ve městech se nazývá **městský úřad**, ve statutárních městech **magistrát**. Každý obecní úřad má povinnost podávat informace **občanům**, plnit úkoly uložené zastupitelstvem obce, pomáhat výborům a komisím v jejich činnosti a vykonávat **státní správu**. Základním orgánem obce je **zastupitelstvo** obce, které ji spravuje. Zodpovídá za dodržování plánu rozvoje obce a za **hospodaření** s obecním majetkem. Zastupitelstvo je voleno na **4 roky**, poslední volby do zastupitelstev obcí proběhly v roce 2018. Počet členů se odvíjí podle **velikosti** obce. Obecní zastupitelstvo se schází dle potřeby, nejméně však jednou za **3 měsíce**. Svolává je **starosta** obce, který také řídí **zasedání**. Zasedání jsou **veřejná**. Každý občan dané obce má právo vyjadřovat na zasedání v souladu s jednacím řádem svá stanoviska k **projednávaným** věcem. Zastupitelstvo rozhoduje ve věcech patřících do **samostatné** působnosti obce, to znamená, že jsou v zájmu obce a občanů. Jako příklad můžeme uvést opravy chodníků, zajištění osvětlení, oprava kanalizace a další. Také podporuje kulturní život v obci a spolupracuje s různými **spolky**. Možnosti spolupráce studentského parlamentu s obecním úřadem jsou neomezené. Od účasti na zasedáních zastupitelstva přes zapojení se do různých akcí organizovaných obecním úřadem až po možnost získání cenných rad a zkušeností s vedením zastupitelstva.

1. Vysvětli pojem magistrát.

Magistrát je název pro obecní úřad (orgán obce) ve statutárním městě.

2. Co je zastupitelstvo?

Zastupitelstvo je základním orgánem obce.

3. Kolik členů má zastupitelstvo?

Počet členů se odvíjí podle velikosti obce.

4. Jak často se zastupitelstvo schází?

Dle potřeby, nejméně však jednou za tři měsíce.

5. Za co zastupitelstvo zodpovídá?

Za dodržování plánu rozvoje obce a za hospodaření s obecním majetkem.

Pracovní list č. 9 Příklady spolupráce (Propagace, spolupráce, komunikace)

Úkol: Poznej Evropskou unii. Vyhledej odpovědi na oficiálních internetových stránkách Evropské unie.

https://europa.eu/european-union/index_cs

- 1. Vypiš alespoň tři cíle Evropské unie.**
 - Prosazování míru, hodnot a blahobytu občanů.
 - Zajišťování svobody, bezpečnosti a spravedlnosti bez omezení vnitřními hranicemi.
 - Zvyšování ekonomické, sociální a územní soudržnosti a solidarity mezi státy.
- 2. Jaké jsou základní hodnoty Evropské unie?**
 - lidská důstojnost, svoboda, demokracie, rovnost, právní stát, lidská práva.
- 3. Které státy a v kterém roce stály na začátku evropské integrace?**
 - Belgie, Francie, Itálie, Lucembursko, Německo a Nizozemsko. 1957.
- 4. S kterými státy vstupovala Česká republika v roce 2004 do Evropské unie?**
 - S Estonskem, Kypr, Litvou, Lotyšskem, Maďarskem, Maltou, Polskem, Slovenskem a Slovinskem.
- 5. V kolika členských státech je oficiální měnou euro?**
 - V 19 z 27 členských států.
- 6. Co je schengenský prostor?**
 - V tomto prostoru bez vnitřních hranic se mohou občané zemí EU i států mimo EU, podnikatelé a turisté volně pohybovat bez kontroly na hranicích jednotlivých států. Spolu s odstraněním vnitřních hranic byly zpřísněny kontroly na společných vnějších hranicích.
- 7. Co patří k symbolům EU?**
 - Vlajka, hymna, Den Evropy, motto.
- 8. Jaké je motto EU?**
 - Jednotná v rozmanitosti. Užívá se od roku 2000.
- 9. Kolik úředních jazyků se v EU používá?**
 - Celkem 24.
- 10. Kolik lidí je zaměstnáno v orgánech EU?**
 - Orgány EU zaměstnávají více než 40 000 žen a mužů z 28 členských států EU.

Procvič si své znalosti o EU na níže uvedené stránce v online kvízu „Objevte Evropskou unii“: https://europa.eu/teachers-corner/quiz_cs

Pracovní list č. 10 Příklady spolupráce (Propagace, spolupráce, komunikace)

Úkol: Uprav text výběrem správného slova z nabídky.

Evropská unie – politická a ekonomická unie, která si klade za cíl zlepšit **bezpečnost/spolupráci** v Evropě. Od posledního rozšíření v roce 2013 má **27/25** členů, v roce 2019 z ní ale vystoupilo **Spojené království/Francie**. Spolupráce evropských států začala již krátce po **1./ 2.** světové válce, byly uzavřeny první smlouvy o spolupráci v oblasti **hospodářské/vojenské**. V lednu 1958 vzniklo Evropské hospodářské společenství, které se postupně rozšiřovalo o další země a vypustilo ze svého názvu slovo hospodářské. Evropská unie vznikla v roce **1990/1993**, je nástupkyní Evropského společenství. Česká republika vstoupila do EU v roce **2004/2000**.

EU se nezabývá pouze **ekonomickou/politickou** stránkou, přispívá také k míru, bezpečnosti, udržitelnému rozvoji planety, vymýcení chudoby, ochraně **veřejných/lidských** práv a k dodržování a rozvoji mezinárodního práva. Unie nabízí také spoustu možností a zkušeností mladým. Pro potřeby mládeže zřídila na svých stránkách Evropský **server/portál** pro mládež, kde poskytuje informace a příležitosti pro mladé lidi z celé Evropy. Je možné také navštívit instituce EU, které jsou pro návštěvníky přístupné. Příkladem může být návštěva Evropského **institutu/parlamentu** ve Štrasburku, který připravil pro studenty ve věku 16 až 18 let a jejich učitele program Euroscola, při kterém zjišťují, jaké to je být jeden den **poslancem/senátorem** Evropského parlamentu.

Dobrovolný úkol:

Seznam se na níže uvedeném odkazu se soutěží Euroscola, prostuduj si její podmínky a zapoj se do aktuálního kola (jarní a podzimní termíny). Hodně štěstí!

http://www.europarl.europa.eu/euroscola_cz/cs/home.html#shadowbox/1/

Motivací pro účast v soutěži může být příslib hlavní ceny: finanční příspěvek na cestu pro 24 studentů + 2 učitele na celoevropské setkání studentů z 28 členských států EU do sídla Evropského parlamentu ve Štrasburku ve Francii.

Pracovní list č. 11 Volby v České republice

Úkol: Zjisti složení zastupitelstva ve své obci po volbách 2018.

Zastoupení stran mandáty	Počet členů zastupitelstva	Počet členů rady obce	Uvolnění členové zastupitelstva
ANO 13	43	11	5
KSČM 7			
ČSSD 6			
Hnutí pro Havířov 4			
Společně pro Havířov 4			
Piráti 4			
SPD 3			
ODS 2			

Vysvětlivky k práci:

Rada obce: výkonný orgán obce, za svůj výkon odpovídá zastupitelstvu obce.

Uvolnění členové zastupitelstva obce: osoby, které vykonávají volenou funkci v zastupitelstvu za odpovídající odměnu a po dobu vykonávání této funkce jsou dlouhodobě uvolněni ze svého stávajícího pracovního poměru.

Doporučené zdroje: webové stránky jednotlivých obcí

Příklad zpracován podle oficiálních webových stránek města Havířova.

<https://www.havirov-city.cz/zastupitelstvo-mesta/clenove-zastupitelstva/clenove-zastupitelstva-2018-2022>

Pracovní list č. 12 Volby v České republice

Úkol: Porovnej volební účast v komunálních volbách 2018 v krajích a ve vybraných obcích Moravskoslezského kraje.

Kraj	Volební účast
Hlavní město Praha	46,44
Středočeský	50,60
Jihočeský	49,96
Plzeňský	47,80
Karlovarský	40,36
Ústecký	40,32
Liberecký	45,44
Královehradecký	49,65
Pardubický	50,58
Vysočina	53,82
Jihomoravský	49,72
Olomoucký	47,16
Zlínský	49,77
Moravskoslezský	41,72
ČR	47,34

	Volební účast
Ostrava	33,86
Havířov	31,23
Opava	38,46
Frýdek-Místek	38,06
Karviná	32,04
Třinec	34,44
Orlová	30,47
Český Těšín	39,32
Krnov	37,04
Nový Jičín	38,93
Kopřivnice	38,52
Bohumín	37,95

Doporučené zdroje: <https://volby.idnes.cz/komunalni-volby-2018.aspx?t=vysledky-kraj&o=14&kraj=moravskoslezsky#vlb-seznam>

Pracovní list č. 13 Volby v České republice (Zastoupení politických stran)

Úkol: Porovnej výsledky komunálních voleb 2018 ve vybraných obcích Moravskoslezského kraje.

	Vítězné strany (v %, do 3. místa)
Ostrava	ANO (33), Ostravak (11), ODS (10)
Haviřov	ANO (27), KSČM (15), ČSSD (12)
Opava	ANO (22), Koalice (14), Piráti a Opavané (11)
Frýdek-Místek	ČSSD (22), Naše Město F-M (19), ANO (16)
Karviná	ČSSD (44), ANO (22), KSČM (11)
Třinec	Osobnosti pro Třinec (47), ANO (13), KDU-ČSL (10)
Orlová	ANO (24), Koalice (17), KSČM (14)
Český Těšín	ANO (22), KDU-ČSL (18), Nezaníci (17)
Krnov	Krnovští patrioti (28), ANO (23), KSČM (13)
Nový Jičín	ČSSD (20), ANO (20), Strana zelených (18)
Kopřivnice	Krásná Kopřivnice (15), ANO (14), ODS (14)
Bohumín	ČSSD (57), ANO (16), KSČM (7)

Doporučené zdroje: <https://volby.idnes.cz/komunalni-volby-2018.aspx?t=vysledky-kraj&o=14&kraj=moravskoslezsky#vlb-seznam>

Podle zjištěných informací vypiš následující:

- strana s nejvyšším počtem mandátů: ANO
- názvy místních sdružení, stran a hnutí: Ostravak, Naše Město F-M, Osobnosti pro Třinec, Krnovští patrioti, Krásná Kopřivnice, Nezaníci

Pracovní list č. 14 Volby v České republice (Historie voleb)

Úkol: Přečti si následující text a rozhodni, zda jsou výroky pravdivé.

Letmý pohled do historie

První volby v českých zemích (do nového říšského sněmu) se uskutečnily roku 1848. Byly přímé a téměř všeobecné. Poté se kvůli absolutismu na několik let vytratily. Volební právo bylo obnoveno v 60. letech 19. století. Nebylo ale všeobecné, nýbrž podmíněné majetkově. Všeobecné volební právo omezené na muže bylo zavedeno až při volební reformě v roce 1907, ženy si musely počkat ještě 13 let. V Ústavě ČSR z roku 1920 již bylo zakotveno všeobecné, přímé, rovné a tajné volební právo.

V letech okupace se samospráva dostala pod faktickou moc říšského protektora. První volby v poválečném Československu se konaly v květnu roku 1946. Poté se vývoj ubíral nedemokraticky, svoboda voleb byla potlačena mocenským monopolem komunistické strany.

Přívlastek demokratické získaly volby až v roce 1990.

Volební právo žen

První shromáždění na podporu práv žen se konalo v roce 1848 v USA. Myšlenka o rovnosti mužů a žen se rychle šířila světem, ale uzákonění volebního práva žen zajistila až ústava nově vznikajícího státu Wyoming v roce 1889.

Přelom 19. a 20. století se nesl ve znamení bojů. Radikální sufražetky neváhaly použít i extrémní prostředky. Držely hladovky, rozbíjely výlohy, vrhaly se pod kopyta koní, dokonce připravovaly i bombové útoky.

První státem, který přiznal ženám volební právo, byl Nový Zéland. Bylo to v roce 1893. Z evropských zemí patří prim Finsku. V následujících letech 1906–1915 se přidaly Norsko a Dánsko. Významným mezníkem pro boj za volební právo žen se stala 1. světová válka, kdy se ženy staly nepostradatelné pro válečné hospodářství a byly okolnostmi přinuceny samostatně se rozhodovat. Po válce pak získaly v mnoha zemích volební právo.

V dalších státech bylo ženám přiznáno volební právo teprve po 2. světové válce. V roce 1945 tak ženy získaly volební právo v Itálii, Francii a Japonsku. Následovala většina jihoamerických států.

Neuvěřitelnou se zdá být informace, že poslední zemí v Evropě, kde bylo zavedeno volební právo pro ženy, bylo Švýcarsko. Ženy zde mohly poprvé volit až v roce 1971, v jednom kantonu dokonce až v roce 1990!

Poslední zemí, která ženám volební právo přiznala, byla absolutistická Saudská Arábie. Poprvé měly ženy možnost volit a být voleny do místních rad v roce 2015.

	ano	ne
První volby v českých zemích proběhly v roce 1835.		/
Volební reforma z roku 1907 zajistila volební právo i ženám.		/
V Ústavě ČSR 1920 bylo zakotveno všeobecné, přímé, rovné a tajné volební právo.	/	
První volby v poválečném Československu se konaly v květnu roku 1945.		/
Sufražetky jsou radikální bojovnice za politická práva žen, zejména za uzákonění práva volebního.	/	
Prvním státem, který přiznal ženám volební právo, byla Anglie.		/
Významným mezníkem pro boj za volební právo žen se stala 1. světová válka.	/	
Poslední zemí v Evropě, kde bylo zavedeno volební právo žen, bylo Švýcarsko.	/	
Saudská Arábie je poslední zemí, která ženám volební právo přiznala, a to v roce 2015.	/	

Pracovní list č. 15 Volby v České republice (Politické strany)

Úkol: Sestav ze slabik příjmení současných předsedů politických stran a doplň tabulku (údaje se vztahují k 31. 3. 2019).

BAR	POS	BA	FI
DÍK	MÁ	BRÁ	ŠIL
RA	LIP	TOŠ	OKA
HA	GAZ	ČEK	LA
PÍ	BĚ	MU	BIŠ
LO	FIA	DEK	

ANO	BABIŠ
ODS	FIALA
Česká pirátská strana (Piráti)	BARTOŠ
SPD	OKAMURA
ČSSD	HAMÁČEK
KSČM	FILIP
KDU-ČSL	BĚLOBRÁDEK
TOP 09	POSPÍŠIL
STAN	GAZDÍK

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Pracovní list č. 16 Volby v České republice (Politické strany)

Úkol: Zařad' současné a bývalé předsedy k jednotlivým stranám. Současné předsedy zvýrazni (údaje se vztahují k 31. 3. 2019).

Vladimír Špidla, Ivan Bartoš, Petr Gazdík, Tomio Okamura, Václav Klaus, Miroslav Kalousek, Miloš Zeman, Karel Schwarzenberg, Jan Hamáček, Petr Fiala, Vojtěch Filip, Andrej Babiš, Cyril Svoboda, Jiří Pospíšil, Josef Lux, Stanislav Gross, Mirek Topolánek, Bohuslav Sobotka, Petr Nečas, Jiří Paroubek, Jiří Čunek, Pavel Bělobrádek

ANO: **Andrej Babiš**

ODS: **Václav Klaus, Petr Fiala, Mirek Topolánek, Petr Nečas**

Česká pirátská strana (Piráti): **Ivan Bartoš**

SPD: **Tomio Okamura**

ČSSD: **Vladimír Špidla, Miloš Zeman, Jan Hamáček, Stanislav Gross, Bohuslav Sobotka, Jiří Paroubek**

KSČM: **Vojtěch Filip**

KDU-ČSL: **Cyril Svoboda, Josef Lux, Jiří Čunek, Pavel Bělobrádek**

TOP 09: **Miroslav Kalousek, Karel Schwarzenberg, Jiří Pospíšil**

STAN: **Petr Gazdík**

Pracovní list č. 17

Volby v České republice (Volby)

Úkol: Doplň do textu.

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

- Konají se podle zásady **poměrného** zastoupení ve 14 volebních krajích. Poslanecká sněmovna má **200** poslanců, kteří jsou voleni na dobu **4** let. Poslancem může být zvolen každý, kdo dosáhl **21** let.
- Každá politická strana sestaví nejpozději 66 dnů před volbami **kandidátní** listiny.
- Volič zvolí jednu z nich, může využít možnosti **preferenčních** hlasů.

Volby do Senátu Parlamentu ČR

- Konají se podle zásady **většinového** systému v **81** volebních obvodech – v každém obvodu jeden senátor. Senátoři jsou voleni na **šest** let, každé **dva** roky se obnovuje **třetina**. Senátorem může být občan starší **40** let.
- Kandidáty přihlašují politické strany nebo si kandidát může podat přihlášku sám. Ta ale musí být doplněna peticí s nejméně **1000** podpisů voličů.
- Zvolen je kandidát, který obdržel nadpoloviční většinu odevzdaných hlasů. Pokud žádný z kandidátů nedosáhne **50** % hlasů, koná se druhé kolo. Mandát získá ten, který obdrží ve druhém kole více hlasů.

Volby do zastupitelstva kraje a obce

- Počet členů zastupitelstva se určuje podle **počtu obyvatel** v kraji a obci. Právo volit a být volen má občan starší **18** let, který trvale pobývá v daném kraji a obci.
- Volby se konají každé **4** roky.

Volby do Evropského parlamentu

- Poslanci jsou voleni na dobu **5** let. Česká republika má celkem **21** poslanců.
- V České republice se uplatňuje systém **poměrného** zastoupení.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Prezidentské volby

- Prezident České republiky je od roku 2012 volen **přímou** volbou.
- Prezidentem může být zvolen bezúhonný občan, který dosáhl věku **40** let. Funkční období je **pětileté** a nikdo nemůže být zvolen více než **dvakrát** za sebou.
- Podmínkou k podání kandidatury je získání podpory dvaceti poslanců nebo deseti senátorů. Další možností je získání **50 000** podpisů občanů na petici.

Pracovní list č. 18

Volby v České republice (Volby)

Úkol: Vyhledej v osmisměrce pět základních znaků voleb a následně doplň do charakteristiky.

K	Í	N	A	V	O	Š	P	Ř	Í	M	É
V	Š	E	O	B	E	C	N	É	N	L	A
W	Ř	B	T	A	J	N	É	S	A	K	É
Í	R	O	V	N	É	T	D	É	N	B	P
K	L	A	S	V	O	B	O	D	N	É	R

Projevení přízně určitému politickému subjektu bez jakékoliv kontroly hlasování.

TAJNÉ

Hlasy všech voličů mají stejnou platnost.

ROVNÉ

Volba bez nátlaku.

SVOBODNÉ

Právo volit bez ohledu na pohlaví, národnost, rasovou či etnickou příslušnost.

VŠEOBECNÉ

Hlasování pro konkrétní politické subjekty či kandidáty.

PŘÍMÉ

Pracovní list č. 19

Volby v České republice (Volby)

Úkol: Doplň tabulku.

Typy voleb	Počet zastupitelů	Volební období	Volební systém	Věk pro zvolení
Poslanecká sněmovna	200	4 roky	poměrný	21
Senát	81	6 let	většinový	40
Zastupitelstva	podle počtu obyvatel	4 roky	poměrný	18
Evropský parlament	21	5 let	poměrný	21
Prezident	1	5 let	většinový	40